FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 15 mars 1995 *

I mål T-514/93,

Cobrecaf SA, bolag bildat i enlighet med fransk rätt, Concarneau (Frankrike),

Pêche et Froid SA, bolag bildat i enlighet med fransk rätt, Boulogne-sur-Mer (Frankrike),

Klipper investissements SARL, bolag bildat i enlighet med fransk rätt, Concarneau (Frankrike),

företrädda av advokat Béatrice Ghelber, ledamot av Paris advokatsamfund, med delgivningsadress hos Nico Schaeffers advokatbyrå, 12, avenue de la Porte Neuve, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Gérard Rozet, vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Kremlis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om dels ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 2 juni 1993, genom vilken denna beslutat att inte tilldela sökandena finansiellt gemenskapsstöd för att bygga ett fiskefartyg, dels att med tillämpning av artikel 215 andra stycket i EEG-fördraget förplikta kommissionen att ersätta den skada som sökandena påstår sig ha lidit,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av K. Lenaerts, avdelningsordförande, samt R. Schintgen och R. García-Valdecasas, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till den skriftliga förhandlingen och efter muntlig förhandling den 1 december 1994,

följande

Dom

Tillämpliga förordningar

1 Rådets förordning (EEG) nr 4028/86 av den 18 december 1986 om gemenskapens åtgärder för strukturella förbättringar och anpassningar inom sektorerna fiske och

vattenbruk (EGT nr L 376, s. 7, nedan kallad "förordning nr 4028/86") reglerar gemenskapens strukturpolitik inom fiskesektorn och syftar till att möjliggöra förnyelse och modernisering av fiskeflottorna.

2 Förordningen föreskriver i artikel 1 att kommissionen, i syfte att underlätta den strukturella utvecklingen inom fiskesektorn i enlighet med den gemensamma fiskepolitiken, under de förutsättningar som föreskrivs i förordningen, kan bevilja finansiellt gemenskapsstöd för åtgärder särskilt på områdena omstrukturering, förnyelse och modernisering av fiskeflottan.

3 Förordningen anger i artikel 6.1 att kommissionen kan bevilja finansiellt gemenskapsstöd för offentliga, delvis offentliga eller privata investeringsprojekt för köp eller konstruktion av nya fiskefartyg.

Omständigheter och handläggning

4 Sökandena Cobrecaf SA, Pêche et Froid SA och Klipper investissements SARL utgör tillsammans en av den franska tonfiskeflottans fem ledningsgrupper och innehar, med fjorton tonfiskefartyg i verksamhet, ungefär hälften av de franska fångstmedlen. År 1989 gick fyra bolag, däribland de tre sökandena, samman för att beställa två tonfiskefartyg i syfte att förnya sin flotta genom att, utanför gemenskapen, sälja sina tre äldsta fiskefartyg.

5 Det var under dessa omständigheter som sökanden Cobrecaf den 5 oktober 1989, tillsammans med de andra två sökandena, begärde finansiellt gemenskapsstöd enligt förordning nr 4028/86, för att bygga två fiskefartyg, däribland fartyget "Gueotec".

Den tänkta investeringen uppgick till 91 500 000 FF totalt, varav det begärda stödet utgjorde 25 procent, det vill säga 22 875 000 FF. Den franska tillsynsmyndigheten, styrelsen för havsfiske vid statens havssekretariat (nedan kallad "den franska styrelsen för havsfiske"), upptog ärendet och översände det till kommissionen. Ärendet registrerades den 31 oktober 1989 vid allmänna direktionen Fiske (GD XIV) vid kommissionen med identifikationsnummer F/0028/90/01.

6 Den 26 februari 1990 begärde kommissionen kompletterande uppgifter från den franska styrelsen för havsfiske.

7 Den 9 mars överlämnade den franska styrelsen för havsfiske ett kostnadsförslag, som upprättats av skeppsvarven Bréheret, Leroux och Lotz den 6 mars 1990, till kommissionen.

8 Genom beslut av den 20 december 1990 beviljade kommissionen investeringsprojektet i fråga ett stöd från gemenskapen på 25 procent av de totala godkända kostnaderna. Efter att ha funnit att 14 170 000 FF skulle avräknas från det totala investeringsbeloppet (91 500 000 FF) för icke godkända kostnader, nämligen dels 6 570 000 FF avseende antingen inköp av fisknät till en kostnad som översteg 10 procent av den totala investeringen eller ospecificerade kostnader, dels 7 600 000 FF avseende inköp av ospecificerad materiel, bestämde kommissionen gemenskapens stöd till 19 332 500 FF.

9 Genom skrivelse av den 1 februari 1991 uppmärksammade den franska styrelsen för havsfiske GD XIV på att bilaga C3 i det administrativa formuläret för projektet angav ett belopp om 3 500 000 FF för inköp av fisknät, det vill säga 3 procent av den totala investeringskostnaden, och att samma bilaga inte på något ställe nämnde

beloppet 7 600 000 FF. Styrelsen bad därför GD XIV att underrätta den om exakt vad de icke godkända beloppen bestod av och om skälen för att de inte godkänts.

10 Den 25 februari 1991 underrättade direktören för Société interprofessionnelle pour le développement des industries thonières (nedan kallad "Siditho") sökanden Cobrecaf att chefen för flottenheten vid strukturdirektoratet vid GD XIV vid ett möte informerat honom att anledningen till vägran att som godkända kostnader acceptera beloppet 3 500 000 FF för fisknät var att ett redaktionellt misstag begåtts och att detta materiella fel skulle rättas till.

11 Den 31 maj 1991 bad den franska styrelsen för havsfiske GD XIV att återuppta ärendet till bedömning på grundval av en handling upprättad den 23 april 1991 av skeppsvarven Bréheret, Leroux och Lotz, vilken preciserade såväl de konstruktions-och inredningsarbeten som utförts på tonfiskefartygen som kostnaderna för dessa.

12 Den 31 juli 1991 underrättade den franska styrelsen för havsfiske GD XIV att tonfiskefartyget "Gueotec" skulle ersätta fartygen C. Colomb och Glenan och inte, som från början tänkts, C. Colomb och F. de Magellan.

13 Den 10 januari 1992 översände GD XIV till sökanden Cobrecaf ett belopp om 19 332 500 FF. Cobrecaf kvitterade beloppet den 17 januari 1992 och begärde att få utbetalt det ytterligare finansiella stöd från gemenskapen som den väntade, nämligen 3 542 500 FF.

14 Den 30 april 1992 fattade kommissionen ett beslut om ändring av beslutet av den 20 december 1990, vilket, i enlighet med artikel 191 i fördraget, delgavs Cobrecaf den 5 maj 1992. Detta beslut beaktade dels att fartygen C. Colomb och F. de

Magellan bytts till C. Colomb och Glenan, dels att ett belopp om 6 570 000 FF tillagts de godkända kostnaderna. Följaktligen fastställde beslutet det finansiella stödet från gemenskapen till beloppet 20 975 000 FF.

15 Genom skrivelse av den 20 maj 1992 tog sökanden Cobrecaf, efter att ha erkänt mottagandet av beslutet av den 30 april 1992, fasta på den partiella rättelsen av felet i underlaget som begåtts i beräkningen av det finansiella stödet från gemenskapen och begärde att kommissionen, inom ramen för en andra rättelse, skulle bevilja sökanden det finansiella stöd som sökanden hade rätt till på grund av investeringen.

16 Den 12 juni 1992 översände kommissionen till Cobrecaf 1 642 500 FF, motsvarande gemenskapens del av beloppet 6 570 000 FF, vilket godkänts med tillämpning av beslutet av den 30 april 1992.

17 I skrivelse den 21 december 1992 påpekade den franska styrelsen för havsfiske för GD XIV att beslutet av den 30 april 1992 vid beräkningen av godkända kostnader och vid bestämningen av det finansiella stödet från gemenskapen underlåtit att beakta ett belopp om 7 600 000 FF samt att denna underlåtelse förorsakat Cobrecaf stora svårigheter. Följaktligen begärde styrelsen att GD XIV skulle underrätta den om kommissionens slutliga beslut.

18 I skrivelse av den 6 april 1993 vände sig Cobrecaf på nytt till GD XIV och åberopade de muntliga försäkringar om en senare rättelse av beloppet för det finansiella stödet som bolaget påstod sig ha fått.

19 Genom skrivelse av den 2 juni 1993 underrättade GD XIV den franska styrelsen för havsfiske om att det, med hänsyn till det underlag för bedömningen av de godkända kostnader som varit tillgängligt på grundval av de kompletterande upplysningar som GD XIV begärt och erhållit, stod fast vid sitt beslut av den 30 april 1992.

20 Den 9 juni 1993 översände den franska styrelsen för havsfiske kommissionens skrivelse av den 2 juni 1993 till Cobrecaf.

21 Det är under dessa förhållanden som sökandena, genom att inge ansökan till förstainstansrättens kansli den 16 september 1993, väckt den aktuella talan.

22 Genom beslut av den 7 juli överlämnades målet, efter parternas hörande, till en avdelning bestående av tre domare.

23 På grundval av referentens rapport beslöt rätten att inleda den muntliga förhandlingen utan föregående åtgärder för rättegångens beredning. Rätten ställde dock en fråga till kommissionen som denna besvarade genom skrivelse den 18 november 1994.

24 Parterna har hållit sakframställningar och svarat på rättens frågor vid sammanträdet den 1 december 1994.

Parternas yrkanden

25 I sin ansökan har sökandena yrkat att rätten skall

1) ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet med samtliga dess rättsverkningar (det vill säga tillerkänna dem de 1 900 000 FF som fattas),

2) förplikta Europeiska ekonomiska gemenskapen att till Gueotecs partrederi utge 825 438 FF i skadestånd samt rättsenlig dröjsmålsränta från dagen för begäran,

eller i andra hand

3) förplikta Europeiska ekonomiska gemenskapen att till rederiet utge 1 900 000 FF motsvarande det stöd som beviljats genom beslutet av den 20 december 1990.

26 På replikstadiet har sökandena yrkat att rätten skall

förplikta svaranden att betala sökandenas kostnader för rättegången liksom 80 000 FF avseende kostnader för rådgivning.

27 Svaranden har yrkat att rätten skall

1) avvisa talan om ogiltigförklaring avseende kommissionens beslut av den 2 juni 1993,

eller i andra hand

2) i sak ogilla talan om ogiltigförklaring mot nämnda beslut,

3) förklara det skadeståndsyrkande för påstådd skada, som framställts i första hand, vara ogrundat,

4) avvisa det skadeståndsyrkande som framställts i andra hand, eller i andra hand ogilla det,

5) förplikta sökandena att betala rättegångskostnaderna.

Angående yrkandena om ogiltigförklaring av beslutet av den 2 juni 1993

Redogörelse för parternas argumentation

28 Kommissionen har, som grund för sitt påstående att yrkandet om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet skall avvisas, gjort gällande att den skrivelse av den 2 juni 1993 som sökandena yrkat ogiltigförklaring av inte är ett beslut som kan vara föremål för en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 173 i EEG-fördraget (ändrat till EG-fördraget, nedan kallat "fördraget") i den mån det endast bekräftar innehållet i det formella beslut som kommissionen fattat den 30 april 1992 efter att ha hört den ständiga kommittén för strukturella fiskefrågor. Endast detta beslut skulle kunna ha haft tvingande rättsverkningar av sådan natur att de påverkat sökandenas intressen på så sätt att det skulle kunnat ange kommissionens slutliga ställningstagande genom ändring i det ursprungliga beslutet av den 20 december 1990.

29 Enligt kommissionen utgjorde skrivelsen av den 2 juni 1993 inte något nytt beslut fattat efter en ny undersökning av situationen, föranledd av några nya uppgifter som den begärt och erhållit efter den 30 april 1992. Kommissionen har gjort gällande att den enda begäran om upplysningar som tillställts sökandena är den av den 26 februari 1990, vilken den franska styrelsen för havsfiske besvarat den 9 mars 1990, och den enda kompletterande information som sökandena inkommit med den 31 maj 1991 har avsett detaljer rörande kostnaden för icke specificerad materiel. Dessa omständigheter har emellertid redan beaktats i beslutet av den 30 april 1992.

30 Kommissionen har vidare hävdat att även om man skulle anse att skrivelsen av den 2 juni 1993 skulle vara ett beslut som kan vara föremål för en talan om ogiltigförklaring, skall talan av den 16 september 1993 ändå avvisas av det skälet att den väckts för sent.

31 Kommissionen har dessutom vägrat att gå med på att den skrivelse som den franska styrelsen för havsfiske sänt till kommissionen den 20 maj 1992 skulle kunna anses som en talan som trots att den väckts inför en obehörig institution ändå skall upptas till prövning på grund av att kommissionens eget beteende förorsakat ett ursäktligt misstag. I detta avseende har kommissionen bestritt påståendena om att muntliga försäkringar skulle ha getts av dess tjänstemän, såsom påstått i skrivelsen av den 7 januari 1994 från den franska styrelsen för havsfiske till Cobrecaf. I vilket fall som helst kan en normalt kunnig aktör inte vara okunnig om att muntliga försäkringar från en tjänsteman vid en institution inte kan föregripa denna institutions ställningstagande och än mindre binda denna.

32 Sökandena har bestritt att skrivelsen av den 2 juni 1993 skall betraktas som en ren bekräftelse av beslutet av den 30 april 1992. Det framgår av denna skrivelses själva lydelse att kommissionen, "efter att ha begärt och erhållit kompletterande upplysningar från den franska styrelsen för havsfiske", har haft för avsikt att låta sitt beslut av den 2 juni 1993 ersätta det som den fattat den 30 april 1992 och att den

enda omständigheten att det upprätthåller ett tidigare beslut inte är ägnad att beröva beslutet av den 2 juni 1993 dess egenskap av överklagbart beslut (se domstolens dom av den 16 december 1987, Beiten mot kommissionen, 206/85, Rec. s. 5301, punkt 8, och rättens dom av den 11 februari 1992, Panagiotopoulou mot parlamentet, T-16/90, Rec. s. II-89, punkt 20).

33 Sökandena har hävdat att i den mån kommissionen genom sitt beslut av den 30 april 1992 redan rättat ett räknefel rörande kostnaden för fisknät, hade de grund att tro att de genom att förse kommissionen med mer utförlig information skulle kunna förmå denna att på nytt undersöka ärendet och även ändra sitt beslut av den 30 april 1992. I detta avseende har de hävdat att kommissionens tjänstemän, vid flera tillfällen, har bekräftat att ett nytt beslut skulle komma att fattas för att rätta till det fel som begåtts rörande beloppet 7 600 000 FF, som inte godkänts på grund av frånvaron av specifikation av vilken materiel detta belopp avsett. I sin ovannämnda skrivelse av den 7 januari 1994 till sökanden Cobrecaf har den franska styrelsen för havsfiske bekräftat att hela kostnaden för projektet skulle beaktas vid beräkningen av det finansiella stödet från gemenskapen.

34 Vad gäller påståendet att talan, i den del den riktar sig mot skrivelsen av den 2 juni 1993, var för sen har sökandena vidhållit att de inte erhållit detta brev förrän omkring den 20 juli 1993 och hävdat att kommissionen inte fört någon bevisning angående när sökandena mottagit skrivelsen.

35 Sökandena har slutligen, i andra hand, hävdat att även om man antar att kommissionens skrivelse av den 2 juni 1993 endast bekräftar beslutet av den 30 april 1992, skall skrivelsen till kommissionen den 20 maj 1992 ses som en tillåten talan mot beslutet av den 30 april 1992 inför en icke behörig institution. Det skulle vara till följd av ett ursäktligt misstag, framkallat av kommissionens beteende, som sökandena tillställt kommissionen skrivelsen av den 20 maj 1992 i stället för att på ett

korrekt sätt väcka en formell talan mot beslutet av den 30 april 1992. Tjänstemän vid rättsavdelningen hade muntligen försäkrat dem att kommissionen skulle ompröva sitt beslut av den 30 april 1992 och bevilja hela det begärda stödet, vilket varit ägnat att både skapa ursäktlig förvirring hos en enskild i god tro och att pröva det omdöme som förväntas av en normalt vaksam person (se rättens dom av den 16 mars 1993, Blackman mot parlamentet, T-33/89 och T-74/89, Rec. s. II-249, punkt 32—36).

Rättens bedömning

36 Rätten konstaterar, inledningsvis, att kommissionen inte bevisat att sökandena fått kännedom om skrivelsen av den 2 juni 1993 förrän den 10 juli 1993. Yrkandet som grundats på att talan om ogiltigförklaring väckts för sent skall därför, till den del talan riktats mot denna skrivelse, ogillas.

37 Rätten konstaterar vidare att såväl beslutet av den 20 december 1990 som beslutet av den 30 april 1992 delgetts sökandena i enlighet med artikel 191.3 i fördraget.

38 Av detta följer att sökandena, till vilka de ovannämnda besluten riktats, inte kunnat ta miste på att de tidsfrister som föreskrivs i artikel 173 i fördraget börjat att löpa.

39 Sökandena försvarar dock underlåtenheten att väcka talan mot dessa beslut genom att anföra dels den omständigheten att kommissionen tidigare rättat till ett räknefel vad gäller beaktandet av kostnaderna för inköp av fisknät som gjorts i det inledande beslutet, dels den omständigheten att kommissionens tjänstemän muntligen försäkrat dem att det begärda stödet skulle utbetalas. De anser att de är offer för ett ursäktligt misstag som föranletts av kommissionens beteende och åberopar, som

stöd för sitt påstående, en skrivelse som den franska styrelsen för havsfiske sänt dem den 7 januari 1994, i vilket den tjänsteman som ansvarar för underdirektoratet för havsfiske, som svar på en begäran från Cobrecaf, bekräftar "att de tjänstemän vid kommissionen som då handlade ärendet vid ett flertal tillfällen muntligen preciserat att den totala kostnaden, det vill säga 91 500 000 FF, skulle komma att beaktas".

40 I detta avseende erinrar rätten om att när det gäller tidsfrister för att väcka talan, vilka, enligt fast rättspraxis, inte är föremål för varken parternas eller domarens skön och vilka utgör en del av den allmänna ordningen, bör begreppet ursäktligt misstag tolkas restriktivt och endast tillämpas under särskilda omständigheter där, exempelvis, den aktuella myndigheten betett sig på ett sätt som, ensamt eller i avgörande grad, varit ägnat att skapa ursäktlig förvirring hos en enskild i god tro och att pröva det omdöme som förväntas av en normalt vaksam aktör (se rättens ovannämnda dom Blackman mot parlamentet, punkt 34).

41 I det aktuella fallet anser rätten, utan att föregå bedömningen av bevisvärdet av skrivelsen av den 7 januari 1994, vilken upprättats på sökandenas begäran efter det att kommissionen ingett sitt svaromål, att även om man skulle ta påståendena om de i skrivelsen nämnda muntliga försäkringarna för goda, kan de, med beaktande av de skyldigheter som åligger varje normalt aktsam ekonomisk aktör, såsom den franska styrelsen för havsfiske och sökandena, inte sägas utgöra en särskild omständighet av sådan art att den ursäktar att talan inte väckts mot kommissionens beslut av den 20 december 1990 och den 30 april 1992. Inget hindrade sökandena från att väcka talan mot beslutet av den 30 april 1992, när kommissionen inte svarade på deras brev av den 20 maj 1992, i vilket de hade begärt att hela det yrkade stödet skulle utbetalas.

42 Därav följer att sökandena inte kunnat missta sig på den slutliga karaktären hos besluten av den 20 december 1990 och den 30 april 1992 som lika precist och otvetydigt bestämt summan av det stöd som beviljats dem.

43 Genom skrivelser av den 20 maj 1992, den 21 december 1992 och den 6 april 1993 har sökandena och den franska styrelsen för havsfiske bett kommissionen att ompröva sina beslut.

44 Det är emellertid, enligt fast rättspraxis, så att om en sökande låter klagotiden gå till ända för ett beslut som otvetydigt har rättsliga följder som påverkar dennes intressen och som obligatoriskt omfattar denne, kan denne inte återställa denna frist genom att begära att institutionen skall ompröva sitt beslut och därefter föra talan mot ett avslag som bekräftar det tidigare beslutet (se domstolens domar av den 15 december 1988, Irish Cement mot kommissionen, 166/86 och 220/86, Rec. s. 6473, punkt 16, och av den 25 maj 1993, Foyer culturel du Sart-Tilman mot kommissionen, C-199/91, Rec. s. I-2667, punkterna 23 och 24).

45 I det föreliggande fallet skall det således undersökas om skrivelsen av den 2 juni 1993, i vilket kommissionen vägrat att ompröva sina tidigare beslut, begränsats till att bekräfta de tidigare besluten eller om det på grund av att det grundats på något nytt element som kan ge tvingande rättsverkningar av beskaffenhet att påverka sökandenas intressen på något sätt förändrat sökandenas rättsliga ställning i förhållande till hur den var efter beslutet av den 30 april 1992.

46 I detta avseende erinras om formuleringen av skrivelsen av den 2 juni 1993 som lyder:

"I ovannämnda skrivelse (skrivelse nr 2496 av den 21 december 1992 från vice direktör Boyer vid den franska styrelsen för havsfiske) har Ni bett att få reda på kommissionens definitiva beslut i ärendet.

Som Ni vet har kommissionen, efter att ha hört ständiga kommittén för strukturella fiskefrågor, fattat det beslut av den 30 april 1992 (C(92)915) som ändrat beslutet av den 20 december 1990, om gemenskapens stöd för bygget av 'Gueotec'.

Denna ändring av beslutet beaktar såväl förändringen av stödföremål som att kostnaderna för fisknät införts bland de godkända kostnaderna.

Med hänsyn till det underlag för bedömning av godkända kostnader som kommissionen har tillgängligt efter att ha begärt och erhållit kompletterande upplysningar från Er, kan kommissionen endast vidhålla sitt beslut av den 30 april 1992. (Artighetsfras)"

47 Rätten konstaterar att i detta brev har kommissionen precist och otvetydigt uttryckt sin vilja att stå fast vid sitt beslut av den 30 april 1992. Trots att den hänvisar till de kompletterande upplysningar som begärts och erhållits från den franska styrelsen för havsfiske framgår det inte desto mindre av de handlingar som bilagts ärendet, vilket sökandena också har erkänt på fråga från rätten vid sammanträdet, att ingen ytterligare upplysning varken skriftligen begärts av kommissionen eller skriftligen ingetts av sökandena efter beslutet av den 30 april 1992.

48 Skrivelsen av den 7 januari 1994, vilken är skriven efter talans väckande, visar dessutom endast att kommissionen vid de informella och muntliga kontakterna begärt och erhållit nya upplysningar i syfte att bestämma det begärda stödbeloppet.

49 Därav följer att skrivelsen av den 2 juni 1993 inte innehåller något nytt som skulle göra denna skrivelse till ett nytt beslut jämfört med beslutet av den 30 april 1992.

50 Följaktligen skall talan, till den del den syftar till att ogiltigförklara beslutet av den 2 juni 1993, avvisas.

Angående skadeståndsyrkandet

Sammanfattning av parternas argumentation

51 Sökandena har i första hand begärt att kommissionen, enligt artikel 215 andra stycket i fördraget, skall förpliktas att till dem betala 825 438 FF som ersättning för den skada som de uppger att de förorsakats på grund av att kommissionen dröjt med att rätta till allvarliga fel. I andra hand har de yrkat att kommissionen skall åläggas att betala dem 1 900 000 FF, motsvarande gemenskapens del av de kostnader som kommissionen felaktigt icke godkänt.

52 Kommissionen har, inledningsvis, stött sitt yrkande om avvisning av sökandenas andrahandsyrkande om skadestånd på att detta i verkligheten syftar till att förta verkan av det angripna beslutet av den 2 juni 1993, vilket i själva verket endast bekräftar beslutet av den 30 april 1992, och begränsa den bedömningsmarginal kommissionen har för att fatta ett eventuellt beslut om ogiltigförklaring och på så

sätt tillåta sökandenas yrkande att på omvägar få samma resultat som en talan om ogiltigförklaring mot beslutet av den 30 april 1992, för vilket tidsfristen redan gått ut (se domstolens dom av den 15 juli 1963, Plaumann mot kommissionen, 25/62, Rec. s. 197, 224 och 225, och generaladvokat Gulmanns förslag till avgörande i domstolens dom av den 1 april 1993, Pesqueras Echebastar mot kommissionen, C-25/91, Rec. s. I-1719 och s. I-1745, punkt 20—22).

53 Kommissionen har vidare förnekat att den skulle ha begått ett fel av sådan art att det medför skyldighet att utge ett utomobligatoriskt skadestånd. Kommissionen har visserligen erkänt att den begått ett fel i sitt beslut av den 20 december 1990 genom att från de godkända kostnaderna undanta 6 570 000 FF, men har anmärkt att detta fel rättats till i beslutet av den 30 april 1992.

54 Vad gäller den skada som sökandena påstår sig ha förorsakats har kommissionen understrukit att beviljandet av ett finansiellt stöd inom ramen för förordning nr 4028/86 inte innebär att sökandena erhållit en rättighet. Kommissionen har också förnekat förekomsten av kausalsamband mellan de fel som den påstås ha begått och den påstådda skadan. Kommissionen har hävdat att den skada som sökandena åberopat inte härrör från kommissionens beteende, utan orsakats dels av offren själva, dels av den berörda medlemsstaten. Sökandena har inlämnat en ofullständig begäran om stöd med ett kostnadsförslag som innehöll inköp av ospecificerad materiel. Medlemsstaten har också, i strid med de krav som ställs på den vad gäller dess medverkan i handläggningen av begäran om stöd, underlåtit att reagera.

55 Sökandena har svarat att det framgår av domstolens rättspraxis att skadeståndstalan grundad på artiklarna 178 och 215 andra stycket införts i fördraget som en självständig form av talan som getts en speciell funktion i systemet av former av talan, vars användning är underordnad villkor som utformats med tanke på dess specifika syfte (se domstolens dom av den 28 april 1971, Lütticke mot kommissionen, 4/69,

Rec. s. 325) och som skiljer sig från talan om ogiltigförklaring i det att den inte syftar till att undanröja en bestämd åtgärd utan att ersätta den skada som vållats av en institution under tjänsteutövning (se dom av den 2 december 1971, Zuckerfabrik Schöppenstedt mot rådet, 5/71, Rec. s. 975). I det aktuella målet kan kommissionen inte hävda att skrivelsen av den 2 juni 1993 faller utanför principen om talans självständighet, såsom den följer av domen Plaumann mot kommissionen, och på samma gång påstå att denna skrivelse inte kan betraktas som ett beslut.

56 Vad gäller förstahandsyrkandet om skadestånd har sökandena vidhållit att kommissionen begått flera fel i sin tjänsteutövning bestående i dröjsmål med att rätta till grova och oursäktliga fel. Det rör sig dels om att kommissionen begått ett räknefel då den använt fel belopp för nätkostnaden, 6 570 000 FF i stället för 3 500 000 FF, ingen av dessa summor överstiger, i vilket fall som helst, 10 procent av investeringen på 91 500 000 FF, dels ett fel i bedömningen i det att kommissionen betecknat materiel som "ospecificerad materiel", trots att den, åtminstone vid beslutet av den 30 april 1992, måste ha haft tillräckliga upplysningar i frågan.

57 Sökandena har hävdat att på grund av dessa fel kunde betalning av det begärda stödet ske endast delvis den 10 januari 1992 och att sökandena således har rätt till ränta med en räntesats av 10,06 procent på mellanskillnaden. Räntan skall beräknas på kapitalbeloppet 1 642 500 FF fram till och med den 12 juni 1992, den dag som beloppet utbetalades till följd av beslutet av den 30 april 1992, och på 1 900 000 FF som inte beviljats. De har anfört att sambandet mellan de begångna felen och skadan är uppenbart.

Rättens bedömning

58 Det skall inledningsvis påpekas att det framgår av domstolens och rättens fasta rättspraxis att den omständigheten att en talan om ogiltigförklaring skall avvisas

inte i sig förhindrar en skadeståndstalan som förs i enlighet med artiklarna 178 och 215 i fördraget och som utgör en självständig form av talan enligt gemenskapsrätten (se domstolens ovannämnda dom av den 28 april 1971 Lütticke mot kommissionen, domstolens beslut av den 21 juni 1993, Van Parijs m. fl. mot rådet och kommissionen, C-257/93, Rec. s. I-3335, punkt 14, och rättens beslut av den 17 maj 1994, Buralux m. fl. mot rådet, T-475/93, icke publicerad i Rättsfallssamlingen).

59 Det har emellertid bedömts, med avvikelse från den ovan beskrivna principen, att en talan om ogiltigförklaring skall avvisas också hindrar en skadeståndstalan när denna i verkligheten syftar till att undanröja ett enskilt beslut som vunnit laga kraft och skulle, om den togs upp, få till följd att utplåna detta besluts rättsliga verkan (se domstolens domar av den 26 februari 1986, Krohn mot kommissionen, 175/84, Rec. s. 753, punkt 32—33, och ovannämnda Pesqueras Echebastar mot kommissionen, punkt 15).

60 I det nu aktuella fallet finner rätten att den skadeståndstalan som sökandena framställt i andra hand i själva verket syftar till att erhålla betalning med ett belopp som exakt motsvarar den rätt till betalning som sökandena anser sig ha berövats genom det omtvistade beslutet och att talan således indirekt syftar till att ogiltigförklara det enskilda beslut som innebär att sökandenas begäran om finansiellt stöd avslagits.

61 Följaktligen skall yrkandena om förpliktande för kommissionen att betala 1 900 000 FF avvisas.

62 Likaså skall sökandenas förstahandsyrkande om skadestånd följaktligen avvisas i den del som det avser dröjsmålsränta på denna summa.

63 Rätten påpekar vidare att förstahandsyrkandet om skadestånd i övrigt avser ersättning för den skada som sökandena förorsakats av det dröjsmål med vilket kommissionen rättat till det fel den begått när den inte räknat in ett belopp om 6 570 000 FF i den totala investeringen som godkänts för finansiellt stöd från gemenskapen. Detta yrkande är tillåtet eftersom det avser att erhålla skadestånd för ett fel som är oberoende av beslutet om beviljande av stöd.

64 I sak anmärker rätten att den inte kan godta kommissionens argument att sökandena inte skulle kunna göra gällande dröjsmål med utbetalningen av stödet av den anledningen att de inte vid något tillfälle haft rätt till detta stöd. Rätten till stöd uppstår när kommissionen beslutar att det projekt för vilket stödet begärs skall erhålla ett stöd som beräknas i enlighet med den tillämpliga förordningen och utbetalas enligt de villkor som bestämts i denna.

65 Det framgår av domstolens fasta rättspraxis att uppkomsten av ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar enligt artikel 215 andra stycket i fördraget förutsätter att vissa villkor är uppfyllda vad gäller olagligheten i det beteende som läggs institutionen till last, skadans äkthet och förekomsten av ett kausalsamband mellan institutionens beteende och den åberopade skadan (se domstolens domar av den 27 mars 1990, Grifoni mot Euratom, C-308/87, Rec. s. I-1203, punkt 6, och av den 7 maj 1992, Pesquerias De Bermeo och Naviera Laida mot kommissionen, C-258/90 och C-259/90, Rec. s. I-2901, punkt 42).

66 I det nu aktuella fallet konstaterar rätten att kommissionen i sin duplik erkänner sig ha begått ett fel genom att i sitt beslut av den 20 december 1990 inte godkänna ett belopp om 6 570 000 FF, bestående av 3 500 000 FF avseende kostnaden för nät och 3 070 000 FF avseende ett icke specificerat kostnadsförslag.

67 I den del som sökandenas yrkanden syftar till att erhålla ersättning för den skada som påstås ha orsakats av kommissionens dröjsmål med att rätta till det fel den begått genom att inte godkänna beloppet 3 070 000 FF avseende icke specificerade kostnadsförslag vid beräkningen av gemenskapens stöd, anser rätten att detta fel, åtminstone delvis, är att hänföra till sökandenas beteende då de i sin begäran om stöd underlåtit att specificera vad detta belopp avsåg. Med hänsyn till att felet är att hänföra till sökandena kan kommissionens dröjsmål med att rätta till det inte anses utgöra ett sådant fel som medför skadeståndsansvar för kommissionen. Skadeståndsyrkandet skall därför ogillas i detta avseende.

68 I övrigt avser sökandenas yrkanden om ersättning för den skada som påstås ha orsakats av kommissionens dröjsmål med att rätta till det fel den begått genom att vid beräkningen av gemenskapens stöd inte godkänna beloppet 3 500 000 FF för fisknät. I detta avseende konstaterar rätten dels att det framgår av formuläret "redogörelse för projekterade kostnader" från kommissionen, vilket bilagts begäran om stöd, att sökandena under rubriken "fisknät" angett ett belopp om 3 500 000 FF, dels att formuläret i fotnot nämner att kostnaden för fisknät godkänns för högst 10 procent av den totala investeringskostnaden exklusive skatt. Följaktligen har sökandena ingen del i det fel som begåtts av kommissionen, vilken var skyldig att snarast rätta till detta.

69 Det kan dock konstateras att den franska styrelsen för havsfiske redan den 1 februari 1991 underrättat kommissionen om detta fel och särskilt, vad gäller de kostnader som inte godkänts, anmärkt att beloppet 3 500 000 FF, vilket angetts i bilaga C3 i redogörelsen för kostnader för fisknät inte överskred 10 procent av den totala investeringen. Av skrivelsen som Siditho avsänt till sökanden Cobrecaf den 25 februari 1991 framgår också att kommissionen varit fullt medveten om den

omständigheten att ett räknefel gjort att den beslutat att inte godkänna kostnaden för fisknät vid beräkningen av stödet. Det är ostridigt att kommissionen väntat femton månader med att, genom sitt beslut av den 30 april 1992, utan kommentarer i övrigt, godkänna kostnaden för fisknät vid beräkningen av gemenskapens finansiella stöd.

70 Under dessa förhållanden finner rätten att kommissionen, genom att underlåta att inom en rimlig tidsfrist rätta till det fel som den erkänt att den begått, har begått ett fel i sin tjänsteutövning av sådan art som medför ansvar för utomobligatoriskt skadestånd. Omständigheten att den väntat femton månader med att rätta till ett klart fel innebär att kommissionen klart brustit i skyndsamhet i sin tjänsteutövning (se domstolens dom av den 30 januari 1992, Finsider m. fl. mot kommissionen, C-363/88 och C-364/88, Rec. s. I-359, punkt 22).

71 Detta fel har förorsakat sökandena en skada i det att gemenskapens del av kostnaderna för fisknät, nämligen 875 000 FF, betalats ut först den 12 juni 1992 i stället för den 10 januari 1992, då det stöd som beviljats genom beslutet av den 20 december 1990 betalades ut.

72 Skadan som sökandena förorsakats skall bestämmas till upplupen ränta på beloppet 875 000 FF från den 10 januari 1992 till den 12 juni 1992 med en räntesats som, med beaktande av de kriterier som domstolen lagt fast rörande ränteyrkanden, bestäms till 8 procent per år (se domstolens domar av den 26 juni 1990, Sofrimport mot kommissionen, C-152/88, Rec. s. I-2477, punkt 32, och av den 19 maj 1992, Mulder m. fl. mot rådet och kommissionen, C-104/89 och C-37/90, Rec. s. I-3061, punkt 35).

Rättegångskostnader

73 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna om så har yrkats. Eftersom sökandena huvudsakligen tappat och kommissionen yrkat att de skall förpliktas betala dess rättegångskostnader, finner rätten det skäligt att besluta att de skall stå för sina egna rättegångskostnader samt, solidariskt, ersätta en fjärdedel av kommissionens rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

1) Talan avvisas till den del den avser ogiltigförklaring av beslutet av den 2 juni 1993.

2) Talan avvisas till den del den avser utbetalning av det begärda stödet.

3) Kommissionen förpliktas att till sökandena betala ränta på beloppet 875 000 FF med en räntesats om 8 procent per år från den 10 januari 1992 till den 12 juni 1992.

4) Talan i övrigt ogillas.

5) Sökandena skall stå för sina egna rättegångskostnader samt, solidariskt, ersätta en fjärdedel av kommissionens rättegångskostnader. Kommissionen står för tre fjärdedelar av sina egna kostnader.

Lenaerts Schintgen García-Valdecasas

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den den 15 mars 1995.

H. Jung
Justitiesekreterare

K. Lenaerts
Ordförande